

श्री सर्वोच्च अदालतमा चढाएको

निवेदन पत्र

विषय उत्प्रेषण, प्रतिषेध र परमादेश समेतको आदेश जारी गरी पाँउ

रौतहट जिल्ला साविक गौर गा.वि.स. वार्ड न. १ स्थायी घर भई हाल काठमान्डौ जिल्ला काठमान्डौ महानगरपालिका वार्ड न ३२ वसोवास गर्ने पुर्व प्रधानमन्त्री, ने.क.पा एमालेको नवौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट निर्वाचित केन्द्रीय सदस्य र कार्यविभाजनका आधारमा विदेश विभाग प्रमुख पार्टी स्थायी सदस्य तथा वरिष्ठ नेता तथा प्रतिनधिसभा सदस्य स्व मंगल कुमार नेपालको छोरा वर्ष ६७ को माधव कुमार नेपाल.....१

जिल्ला अछाम साविक गा.वि.स. स्थायी घर भई हाल काठमान्डौ जिल्ला काठमान्डौ महानगरपालिका वार्ड न . वसोवास गर्ने पुर्व उपप्रधानमन्त्री, ने.क.पा एमालेको नवौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट निर्वाचित उपाध्यक्ष तथा प्रतिनधिसभा सदस्य भिम बहादुर रावल.....१

.....जिल्ला साविक गा.वि.स. (हाल परिवर्तित) स्थायी घर भई हाल काठमान्डौ महानगरपालिका वार्ड न. वसोवास गर्ने पुर्व कृषि तथा पशुपंछी मन्त्री, ने.क.पा एमालेको नवौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट निर्वाचित उपमहासचिव तथा प्रतिनिधी सभा सदस्य घनश्याम भुषालं१

जिल्ला धादिङ साविक गजुरी गा.वि.स. वार्ड न ८ स्थायी घर भई हाल काठमान्डौ महानगरपालिका वार्ड न. वसोवास गर्ने तथा पुर्व अर्थमन्त्री एवम नेकपा एमालेको स्थायी कमिटी सदस्य ...को छोरा वर्ष ६२ वर्षको सुरेन्द्र पाण्डे.....१ समेत जना चारको वारेस काठमान्डौ महानगरपालिका वार्ड न २९ वस्ने दुर्गा बहादुर देहाल.....रिट निवेदक

विरुद्ध

निर्वाचन आयोग वहादुर भवन काठमान्डौ.....१

ने.क.पा एमालेको नवौ राष्ट्र महाधिवेशनबाट निर्वाचित अध्यक्ष ऐ.को संसदीय दलको नेता एवम् सम्माननीय प्रधानमन्त्री के.पि शर्मा ओली प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटार१

प्रतिनिधिसभाका सम्माननीय सभामुख प्रतिनिधिसभा, संसद सचिवालय सिंहदरवार काठमान्डौ.....१

संघीय संसद सचिवालय सिंहदरवार काठमान्डौ.....१

ने.क.पा एमालेको नवौ राष्ट्र महाधिवेशनबाट निर्वाचित महासचिव एवम् उपप्रधानमन्त्री इश्वर पोखरेल प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद सचिवालय सिंहदरवार काठमान्डौ.....१

१.हामी निवेदकहरु निवेदन बापत लाग्ने दस्तुर यसै साथ राखि निम्न व्यहोराको निवेदन गर्दछौं..... ।

२.यो रिट निवेदनसंग सम्बन्धीत तथ्य निम्नानुसारले उल्लेख गर्न चाहान्छौ ।

क. निवेदकहरु निवेदक खण्डमा लेखिए बमोजिमका हैसियत प्राप्त राजनीतिक व्यक्तित्वहरु हौ । हामीहरु २०७१ साल असार महिनामा सम्पन्न नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एकिकृत मार्क्सवादी लेलिन वादी (यस पछि एमाले मात्र भनिने) को नवौ राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट निर्वाचित केन्द्रिय पदाधिकारी तथा सदस्य हौ । निवेदक मध्ये म माधव कुमार नेपाल हालको एमालेको संस्थापक सदस्य समेत हुँ । २०३२ सालमा स्थापित अखिल नेपाल कोअर्डिनेशन केन्द्रको सदस्य संस्थापक सदस्य हुँदै ,२०३५ साल मा गठन गरिएको ने.क.पा मा.ले को संस्थापक पोलिट व्युरो सदस्य हुँदै २०४७ साल पुष २३ मा स्थापित भएको एमाले समेतको संस्थापक मध्येको एक भई सोहि पार्टीको तिन कार्यकालको प्रमुख(तत्कालिन अवस्थामा पार्टीको विधान बमोजिम महासचिव प्रमुख हुने

व्यवस्था भएको) अर्थात महासचिवको जिम्मेवारी पुरा गरी आएको छु भने ,राष्ट्रिय सभाको सदस्य, प्रतिनिधिसभाको सदस्य र प्रमुख प्रतिपक्षि दलको नेता एवम् उपप्रधानमन्त्री र प्रधानमन्त्री तथा तत्कालिन संविधानसभाको सदस्य तथा मस्यौदा समितिको प्रमुख र त्यस अघी श सस्त्र द्वन्तको अन्त्यको लागि एमाले पार्टी प्रमुखको हैसियतमा क्रियाशिल एवम् शान्ति प्रक्रिया र संविधान निर्माणको चरणमा पार्टी प्रमुखको रुपमा आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्दै हाल समेत प्रतिनिधिसभा सदस्यको रुपमा जनताले दिएको जिम्मेवारी इमान्दारी पूर्वक निर्वाह गर्दै आएको छु । हामी अन्य निवेदक हरु समेत २०३२ सालमा स्थापित अखिल नेपाल कोअर्डिनेशन केन्द्रको पाला देखी नै तत्कालिन ने.क.पा.मा.ले. हुँदै राजनीतिमा क्रियाशिल रही हालको एमालेको स्थापना काल देखिकै नेतृत्व दायी भुमिकामा क्रियाशिल रहि आएका र निवेदक मध्ये म भिम वहादुर रावल उपप्रधानमन्त्री र अन्य दुई निवेदकहरु क्रमश कृषि तथा पशुपंछी र अर्थ मन्त्री समेतको हैसियतमा रहेर देश जनता र पार्टीका पक्षमा निरन्तर क्रियाशिल रहदै हाल प्रतिनिधि सभाको सदस्यको रुपमा क्रियाशिल रही आएका छौं ।

ख) निवेदकहरु समेतको सक्रिय सहभागिता र नेतृत्वमा २०४९ सालमा सम्पन्न हाम्रो पार्टी एमालेको पाँचौ राष्ट्रिय महाधिवेशनले स्व जननेता मदन भण्डारीको अगुवाईमा पास गरेको जनताको बहुदलिय जनवादको सिद्धान्त तथा कार्यक्रमकै कार्यदिशामा २०६२/६३ को जनक्रान्ती सम्पन्न भएको र बहुदलिय जनवादका आधारभुत विशेषताहरु समावेश भएको वर्तमान संविधानले अंगिकार गरेको संवैधानिक सर्वोच्चता, विधिको शासन, स्वतन्त्र न्यायापालीका र राजनीतिकदलहरुको आन्तरिक लोकतन्त्रको पक्षमा दृढ विस्वास गर्ने भएको नाताले निवेदकहरु माथि प्रत्यर्थिहरुले गरेको निम्न वमोजिमको अन्यायपूर्ण कार्यको लागि अन्य वैकल्पिक उपचार नभएको एवम् प्रस्तुत विवाद हामि निवेदकहरुको व्यक्तिगत एवम् राजनीतिक दलको संचालनको विधि प्रक्रिया संग सम्बन्धीत र लाखौ लाख जनताको प्रतिनिधित्वको सरोकारको सवाल समेत निहित भएकोले सार्वजनिक सरोकारको विवादको रुपमा समेत

नेपालको संविधानको धारा ४६ र धारा १३३(२),(३) का आधारमा सम्मानीत अदालत समक्ष यो रिट निवेदन लिई उपस्थित भएका छौं । हाम्रो निवेदन वमोजिम रिट जारी गरी पाँउ भन्ने समर्थनमा निम्न वमोजिमको तथ्य र संवैधानिक तथा कानूनी आधारहरु उल्लेख गर्न चाहान्छौं ।

३. निवेदक मध्ये म माधव कुमार नेपाल र म भिम बहादुर रावललाई प्रत्यर्थी पार्टी अध्यक्ष एवम् प्रधानमन्त्री (यस पछि ओली मात्र भनिने) को निर्देशनमा प्रत्यर्थी इश्वर पोखरलेले मिति २०७७।१२।८ को मिति उल्लेख गरी करिव करिव एकै प्रकारको कथित स्पष्टीकरण माग गर्नु भएको थियो । सो कथित स्पष्टीकरणका सम्बन्धमा म माधव कुमार नेपाल र म भिम बहादुर रावलले मिति २०७७ चैत्र मिति २०७७।१२।१२ गते आफ्नो भनाई समेत राखी जवाफ दिएका थियौं । त्यसै गरी निवेदक मध्ये म सुरेन्द्र पाण्डेलाई मिति २०७७ चैत्र ८ गते र म घनस्याम भुषाललाई पनि मिति २०७७ चैत्र ८ गते करिव करिव एउटै व्यहोराको पत्र लेखि स्पष्टीकरण माग गरिएकोमा हामिहरुले मिति २०७७ साल चैत्र १७ गते त्यसको जवाफ दिएकोमा हामिले दिएको जवाफको कुनै वास्ता नगरी त्यसको मुल्यांकन र त्यस वारे कुनै कमिटिमा छलफल एवम हामि संग राय परामर्श समेत नगर निवेदक मध्ये म माधव कुमार नेपाल र भिम बहादुर रावललाई मिति २०७७।१२।१६ गतेमा मा र अन्य दुई निवेदकलाई मिति २०७७।१२।१९मा पार्टीको साधारण सदस्यवाट ६ महिनाको लागि निलम्बन गरिएको भन्ने पत्र प्रत्यर्थी ओलिले पठाउनु भएको र तत् पश्चात पुन मिति २०७८।१।६ को मिति राखि हामि निवेदक लगायत प्रत्यर्थी ओलीको पार्टी,संविधान र पार्टीको विधान विपरित कार्यको आलोचना गर्ने प्रतिनिधिसभा एवम् प्रदेश सभा समेतका २७ जना माननीय सदस्यहरुलाई प्रतिनिधि सभा एवम् प्रदेश सभाको सदस्य समेतवाट दल त्याग गरेको अभियोगमा निश्काशन गर्ने प्रक्रिया आरम्भ गर्न लागेको भनि थप कारवाहीको पत्र सार्वजनिक संचार माध्यममा प्रकाशित भएको छ भने हामि केहि सदस्यहरुको इमलेलमा उक्त पत्र समेत प्राप्त भएको । त्यस्तै हामीहरुलाई गरिएको कथित कारवाही वमोजिम राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ (यस पछि ऐन मात्र भनिने) को दफा

५१ वमोजिम प्रत्यर्थि आयोग र प्रत्यर्थि संसद सचिवालयमा सुचना दिन लागिएकोले त्यस प्रकारका काम कारवाहि भएमा निवेदक तथा निवेदकले प्रतिनिधित्व गर्ने जनताको संविधान वमोजिमको प्रतिनिधित्व समेत शून्य हुने भएकोले प्रत्यर्थिका त्यस्ता सबै काम कारवाहीहरु अधिकार पृच्छा , प्रतिषेध र उत्प्रेषणको आदेशद्वारा रोकि वदर गरी पाँउ भनी निम्न वमोजिम थप निवेदन गर्दछौं ।

३. प्रत्यर्थि ओलीले हामिलाई सोधिएको कथित स्पष्टीकरण र तत् पश्चात गरिएको कारवाही पत्रमा हामीलाई दशौं राष्ट्रिय महाधिवेशन आयोजक कमिटीको सदस्यको रुपमा र निजलाई अध्यक्षको रुपमा राख्नु भएको छ भने उक्त दुवै पत्रमा केन्द्रिय समितिको २०७७ फाल्गुण २८ को दशौं विशेष र एघारौं बैठक एवम २०७७ चैत्रको १२ औं बैठकको निर्णय वमोजिम भनी उल्लेख गर्नु भएको तथ्य नै शतप्रतिशत गैर कानूनी, गैर संवैधानिक र पार्टीको विधान विपरित रहेको छ । हाम्रो विधान वमोजिम सम्मेलन आयोजक कमिटी बनाउने र सो हैसियतमा महाधिवेशनवाट निर्वाचित पद एवम हैसियतलाई समाप्त गर्ने अधिकार कोहि कसैलाई नभएकोले नभएको हैसियत र नभएको अधिकार प्रयोग गरी गरिएका काम कारवाहिहरु प्रारम्भ देखि नै वदर योग्य रहेका छन् ।

३.१ हाम्रो पार्टीको २०७१ मा सम्पन्न नवौ महाधिवेशन (यस पछि महाधिवेशन मात्र भनिने) वाट निर्वाचित नवौ केन्द्रिय कमिटी र त्यसमा पार्टीको विधान वमोजिम मनोनीत भएका सदस्य तथा पदाधिकारीको नाम प्रत्यर्थि आयोगमा राजनीतिक दल सम्वन्धी ऐन २०७३ को दफा ५० र ५१ वमोजिम अभिलेखिकरण भएकोले सो नामावली नै कानून वमोजिमको पार्टीका पदाधिकारी र केन्द्रिय सदस्यहरुको अन्तिम नामावली हो । त्यसै गरी एमालेको नवौ महाधिवेशनद्वारा पारित विधान समेत महाधिवेशन लगत्तै र त्यसै पछि पनि २०७४ को निर्वाचन हुनु पूर्व सोही ऐनको दफा ४८ वमोजिम प्रत्यर्थि आयोगमा रहेको छ । यसरी एमाले पार्टी ऐन तथा पार्टीको विधान वमोजिम दर्ता, अभिलेखिकरण र नविकरण भई क्रियाशिल रहि रहेको वखतमा मिति २०७५ साल जेठ ३ गते ऐनको दफा १० वमोजिम सोही ऐन वमोजिम दर्ता

भएको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) का विचमा एकिकरण भई प्रत्यर्थि आयोगको मिति २०७५।२।२३ को निर्णय वमोजिम नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) नामक नयाँ दलको रुपमा क्रियाशिल भएको थियो । यसरी एकिकृत भएको नेकपामा पनि निवेदकहरु मध्ये माधव कुमार नेपाल सचिवालय सदस्य र अन्य निवेदकहरु स्थायी कमिटीको सदस्यको रुपमा क्रियाशिल रहेका थियौं ।

३.२ नेकपा वन्नु अघी २०७४ सालमा भएको प्रतिनिधिसभा, राष्ट्रिय सभा र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा दुवै दलले वाम गठबन्धन बनाई संयुक्त रुपमा जारी गरेको घोषणापत्रमा पार्टी एकिकरण गरिने प्रतिवद्धता उल्लेख गरिएकोले त्यस घोषणा पत्र मार्फत वाम गठबन्धनले नेपाली जनताको करिब दुई तिहाई जनमत प्राप्त गरी प्रारम्भमा संविधानको धारा ७६(२) वमोजिम प्रत्यर्थि प्रधानमन्त्रीको नेतृत्वमा सरकार गठन भई दल एकिकरण भए पश्चात धारा ७६(१) को सरकारमा रुपान्तरण भएको थियो । यस तथ्यलाई निवेदक देव प्रसाद गुरुङ समेत भएको प्रतिनिधिसभाको विघटन सम्बन्धी विवादको मुद्दामा सम्मानीत अदालतको संवैधानिक इजलासले मिति २०७७।१।११ गरेको फैसला आदेशमा समेत स्विकार गरिएको छ । यसरी निर्वाचनको वखतमा वाम गठबन्धन बनाई नेपाली जनताको अभिमत वमोजिम स्थिरता र विकासको पक्षमा एकल सरकार बनेको थियो । यस अर्थमा एमाले र माओवादी केन्द्रको एकतालाई नेपाली जनताको अत्यधिक समर्थन प्राप्त भएकोले नेपालको संवैधानिक र संसदिय अभ्यासमा दुई ठुला कम्युनिष्ट पार्टी मिल्नु पर्दछ भन्ने विषयको यो घटना एक प्रकारको जनमत संग्रह नै थियो । जनअभिमतवाट निर्माण भएको नेकपा दल र त्यस दलको नेतृत्वको सरकारलाई खण्डित गरिने कुनै पनि कार्य वा निर्णय जनअभिमतको विपक्षमा हुने स्वतह सिद्ध छ ।

३.३ तर सम्मानीत सर्वोच्च अदालतको मिति २०७७।१।२३ को निवेदक ऋषिराम कट्टेल वि. प्रत्यर्थि निर्वाचन आयोग समेत भएको (०७५ W0 ५१७) मुद्दामा भएको आदेश वमोजिम उल्लेखित पार्टी एकिकरण गर्ने निर्णय उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर भई “साविकमा निर्वाचन आयोगमा दर्ता रहेका ने.क.पा.एमाले

र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादी केन्द्र अलग अलग राजनीतिक दलको रुपमा साविककै अवस्थामा कायम रहने” भन्ने परमादेशको आदेश वमोजिम सो मिति देखि हाम्रो दल साविककै अवस्थामा फर्केको छ । उक्त मितिको उल्लेखित फैसलाका सम्बन्धमा हाम्रो जे जस्तो टिप्पणी र मान्यता भए पनि स्वतन्त्र न्यायापालिकाको निर्णयलाई सम्मान र पालना गर्नु पर्ने संवैधानिक दायित्व भएकोले त्यसलाई हामिले संवैधानिक दायित्वकै रुपमा स्विकार गरेर सोहि मिति देखि साविक भैं एमालेकै रुपमा क्रियाशिल रहि आएका छौं ।

३.४ यसरी सम्मानित सर्वोच्च अदालतको आदेश वमोजिम एमाले पुर्न जिवित भए पछि हाम्रो पार्टी माथि उल्लेख गरिए वमोजिम मिति २०७५।२।३ को पुर्व अवस्थामा फर्केको हुनाले त्यस वखत प्रत्यर्थि आयोगको अभिलेखमा कायम नेकपा एमालेको केन्द्रिय कमिटी र पदाधिकारी संख्या यथावत रहेको छ भने देश भरका पार्टी संरचना र संगठन तथा सदस्यहरु पनि सोहि वमोजिम र केन्द्रिय कमिटीका सदस्यहरुको कार्य विभाजन पनि सोहि वमोजिम कायम भएको निर्विवाद छ । उक्त फैसला पश्चात अब एमालेको प्रत्यर्थि आयोगमा अभिलेखिकरण भएको विधान वमोजिम एमाले क्रियाशिल रहने व्यहोरा पनि कानुनतह स्पष्ट नै छ । यसरी संवैधानिक अंग प्रत्यर्थि आयोगमा अभिलेखिकरण भएको दलको संरचना, पदाधिकारी र विधान नै हाम्रो दलको अन्तिम विवरण भएकोले त्यस विवरण विपरितका सबै काम कारवाही र निर्णयहरु गैर संवैधानिक , गैर कानूनी र पार्टी विधान विपरित हुने भएकोले प्रत्यर्थि प्रधानमन्त्री ओलीले हामिहरुलाई गर्नु भएको कथित कारवाही र त्यस अघीको स्पष्टीकरण समेत स्वतह गैर कानूनी भएकोले त्यस्ता सबै काम कारवाहीहरु उत्प्रेषणको आदेशद्वारा वदर गरि पाँउने मुल माग लिएर हामि निवेदकहरु सम्मानित अदालत समक्ष उपस्थित भएका छौं ।

४.माथि उल्लेख गरिए वमोजिम निर्वाचन आयोगको अभिलेखवाट दर्ता खारेज भई सकेको एमाले अदालतको आदेशद्वारा पुर्नजिवित भए पश्चात सम्मानित सर्वोच्च अदालतको आदेशको सम्मान गर्दै देश जनता र पार्टीको पक्षमा निरन्तर क्रियाशिल रहने प्रतिवद्धताका साथ निवेदकहरुले प्रत्यर्थि पार्टी

अध्यक्षलाई साविक एमालेको केन्द्रिय कमिटीको बैठक अविलम्ब बोलाई देश भरका पार्टी संरचनाहरु साविक भैं क्रियाशिल बनाउन निर्णय गरौं भन्ने आग्रह गरि रहेको वखतमा एक्कासि गत फालगुण २८ गते साँझ सार्वजनिक संचार माध्यममा एमाले केन्द्रिय कमिटीको ओलि पक्षिय बैठक वसि विभिन्न निर्णय गरेको भन्ने समाचार सार्वजनि हुँदा हामि अचम्भित भयौं ।

४.१ त्यतिले मात्र नभएर प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले कथित फालगुण २८ गतेको निर्णयको निरन्तरता स्वरुप एक पक्षिय रुपमा मिति २०७७।१२।७ गते बाह्रौं बैठक गरेको भनि ति सबै बैठकका निर्णयहरु भनि मिति ऐ चैत्र १३ गते प्रत्यर्थी ओलीले हस्ताक्षर गरी अन्तरपार्टी निर्देशन न ९ भनि सबै पार्टी सदस्यहरुलाई संप्रेषण गर्नु भएको व्यहोरा हामिले अनौपचारिका रुपमा प्राप्त गरेका छौं । उक्त निर्देशनको प्रती यसै साथ संलग्न गरेका छौं । यसरी जारी गरिएको कथित निर्देशनमा उल्लेखित फालगुण २८ को बैठकको निर्णयले विधानको बाधा अड्काउ फुकाउने कार्य गरिएको ,महाधिवेशनको मिति तोकिएको, एमालेको सदस्य समेत नरहेका २३ जनालाई केन्द्रीय कमिटीमा मनोनयन गरिएको, पार्टीको विधान विपरित काम गर्ने व्यक्तिलाई कारवाही गर्ने अधिकार पार्टी अध्यक्षलाई दिइएको, कार्य विभाजन गर्दै आफ्नो गुट विशेषका व्यक्तिहरुलाई मात्र कामको जिम्मा दिइएको, संसदीय दलको विधान अनुमोदन गरिएको ,महाधिवेशन आयोजक कमिटी गठन गरिएको ,निवेदकहरुलाई पार्टी विरोधी गतिविधि गरेको आरोपमा स्पष्टीकरण सोधेर कारवाही गरिने लगायतका विषयहरु समावेश गरिएको रहेछ । उक्त कथित निर्देशनमा उल्लेख गरिए वमोजिम नै हाल हामिहरुलाई ६ महिनाका लागि निलम्बन गरिएको र संसद सदस्यवाट समेत कारवाही गरिने समाचार प्रकाशित भएको व्यहोरा माथि नै उल्लेख गरि सकिएको छ ।

प्रत्यर्थी पार्टी अध्यक्षले गर्नु भएको उक्त कथित निर्णय प्रत्यर्थी आयोगमा अभिलेखिकरण भएको एमालेको विधान २०४९(संसोधन सहित) धारा १४ भ, ४१ र ४२ को अधिनमा रहि बैठकको कार्य सुचि स्थायी कमिटीले तय गर्नु पर्ने, बैठक वस्तु अगावै सबै सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु पर्ने, स्थायी कमिटीले तय गरेको कार्य सुचिको आधारमा अध्यक्षको परामर्शमा महासचिवले बैठकको एजेण्डा सहित सुचना दिनु पर्ने भनि बैठक संचालन सम्बन्धी कार्यविधि र संविधानमा उल्लेखित पार्टीको विधान लोकतान्त्रिक हुनु पर्ने भन्ने व्यवस्थाको विपरित रहेको छ । त्यस्तै विधानको संसोधन पार्टीको विधानको धारा १३ र १३ क बमोजिम केवल राष्ट्रिय महाधिवेशनले मात्र गर्न सक्दछ । त्यस्तै पार्टीका विधानको धारा ४७ बमोजिम विधानको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा परेमा केवल केन्द्रिय कमिटीले मात्र बाधा अडकाउ फुकाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । तर प्रत्यर्थी ओलीले गर्नु भएको भनिएको उक्त फालगुण २८ को कथित दशौं विशेष बैठक र ऐ चैत्र ७ गते वसेको भनिएको केन्द्रीय कमिटीको बैठकमा ति कुनै पनि प्रक्रियाहरु अवलम्बन नगरिएको, बैठकको आधिकारिक सुचना कोहि कसैलाई नदिइएको र बैठकको गणपुरक संख्या समेत नपुरयाइएको र केवल आफ्ना गठजोडका निवेदक बाहेकका सिमित व्यक्तिहरुलाई मात्र सोही दिन विहान ८ वजे यस. यस. यस. मार्फत “ कमरेड अभिवादन,यहि फागुन २८ गते शुक्रवार विहान ठिक ११ वजे प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा उपस्थितिका लागि अनुरोध छ । इश्वरी रिजाल नेकपा एमाले केन्द्रीय कार्यालय सचिव धुम्बाराही ” भन्ने सुचना संप्रेषण गरिएको व्यहोरा हाल आयर अवगत हुन आएको छ । यस प्रकारको अनधिकृत र गुट विशेषका मानिषहरुलाई मात्र जारी गरिएको सुचनाका आधारमा भेला भएका मानिषहरुको समुहलाई केन्द्रीय कमिटीको बैठक भनि नामाकरण गरिनु लोकतन्त्रको धज्जी उडाउनु र एमालेको सिधान्त बहुदलिय जनवादकै खिल्ली उडाउनु भएकोले त्यस प्रकारको अनधिकृत सुचनालाई आधार मानि गरिएको भनिएको गुट भेला केन्द्रीय कमिटीको निर्णय हुन नसक्ने भएकोले त्यस गुट भेलाको आधारमा गरिएको भनिएको निर्णय, विधान संसोधन र कार्यविभाजन जस्ता सबै कार्यहरु अनधिकृत र गैर कानूनी रहेकोले तिनको प्रभाव कानूनी

रुपमा शुन्य घोषित गरि पाँउ । उक्त सुचनावाटै उक्त दिन कुनै बैठक नवसेको कुरा स्पष्ट भएकोले सो दिनको कथित बैठक वमोजिम भनि हामिलाई सोधिएको स्पष्टीकरण समेत प्रारम्भ देखि नै शुन्य रहेको छ ।

६. उक्त व्यहोराको समाचार सार्वजनिक संचार माध्यममा संप्रेषित भए पश्चात प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्ष संग निवेदकहरु समेत भई प्रधानमन्त्री निवास वालुवाटारमा छलफल हुँदा कथित फालगुण २८ गतेको अवैधानिक गुट भेलाको अनधिकृत निर्णय सच्याउन र सर्वोच्च अदालतको आदेशको सम्मान गर्दै एमालेको आधिकारिक कमिटीको बैठक बोलाउन हाहिहरुले माग गरेका थियौं । तर प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले अदालतको आदेशको सम्मान नगर्ने र आफु फालगुण २८ गतेको गुट भेलाको निर्णयवाट पछि नहट्ने जवाफ दिनु भएकोले उहाँ नेपाली जनताको जनमत र सत्तरी वर्ष देखिको कम्युनिष्ट आन्दोलनलाई विभाजित गर्न कटिबद्ध रहेको हामिले महसुस गरेका छौं ।

७. प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षको गुट भेलाको उक्त निर्णय वमोजिम ऐनको दफा ५१ वमोजिम विवरण सच्याउन आएमा सो अवैधानिक गुट भेलाको निर्णय वमोजिम विवरण सच्याउन नमिल्ने भएकोले सो वमोजिम नगर्न भन्ने व्यहोरा सहितको पत्र हामि निवेदक लगायत पार्टीका ११ जना स्थायी कमिटी सदस्यहरुले प्रत्यर्थि आयोगमा मिति.....मा निवेदन साथ दिएकोमा प्रत्यर्थि आयोगले सो सम्बन्धमा ऐनको दफा ५१(२) वमोजिम हाल सम्म कुनै कारवाही गरेको निवेदकलाई थाहा जानकारी दिएको छैन । त्यसै गरी दलको केन्द्रिय समिति वा पदाधिकारीको विषयमा विवाद भएको अवस्थामा ऐनको दफा ४३ (ग) वमोजिम त्यस्तो विवादको निरुपण गर्नु पर्ने कानूनी कर्तव्य भएकोमा प्रत्यर्थि आयोगले हाम्रो निवेदनमा कुनै कारवाही नगरी कथित गुट भेलाको निर्णय वमोजिम विवरण सच्याउने तयारी गरि रहेको सुचना समेत प्राप्त भएकोले त्यस्तो काम कारवाही रोक्न र पार्टीको विधान र सर्वोच्च अदालतको मिति २०७७/११/२३ को परमादेशको आदेश वमोजिम पार्टी संचालन गर्न गराउन आवश्यक निर्देशन जारी गरी पाँउन भनि पार्टीका नेताहरुले पुन मिति २०७८/१/५ मा निवेदन दिएकोमा त्यो निवेदनमा समेत कुनै कारवाही नगरी

प्रत्यर्थि आयोग समेत आफ्नो संवैधानिक दायित्व पुरा गर्न पन्छीएको वा कार्यकारिणीको दवाव वा प्रभावमा परेकोले सम्मानित अदालतवाटै प्रस्तुत विवादको न्यायिक निरूपण हुन अनिवार्य रहेको व्यहोरा सादर निवेदन गर्न चाहान्छौं ।

८. त्यतिले मात्र नभएर प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले कथित फालगुण २८ गतेको निर्णयको निरन्तरता स्वरूप एक पक्षिय रुपमा मिति २०७७।१२।७ गते बाह्रौं बैठक र मिति २०७८।१।६ मा तेह्रौं बैठ गरेको भनि ति सबै बैठकका निर्णयहरु भनि मिति ऐ चैत्र १३ गते प्रत्यर्थी ओलीले हस्ताक्षर गरी अन्तरपार्टी निर्देशन न ९ भनि सबै पार्टी सदस्यहरुलाई संप्रेषण गर्नु भएको र मिति २०७८।१।६ गतेको अर्को बैठक बमोजिम भनि हामि निवेदक समेतलाई थप कारवाहि गर्ने भन्ने व्यहोरा हामिले अनौपचारिका रुपमा प्राप्त गरेका छौं । उक्त निर्देशनको प्रती यसै साथ संलग्न गरेका छौं । यसरी जारी गरिएको कथित निर्देशन र निर्णयमा समेत विधानको बाधा अड्काउ फुकाउने कार्य गरिएको ,महाधिवेशनको मिति तोकिएको, एमालेको सदस्य समेत नरहेका २३ जनालाई केन्द्रीय कमिटीमा मनोनयन गरिएको, पार्टीको विधान विपरित काम गर्ने व्यक्तिलाई कारवाही गर्ने अधिकार पार्टी अध्यक्षलाई दिइएको, कार्य विभाजन गर्दै आफ्नो गुट विशेषका व्यक्तिहरुलाई मात्र कामको जिम्मा दिइएको, संसदीय दलको विधान अनुमोदन गरिएको ,महाधिवेशन आयोजक कमिटी गठन गरिएको ,निवेदकहरुलाई पार्टी विरोधी गतिविधि गरेको आरोपमा स्पष्टीकरण सोधेर कारवाही गरिने लगायतका विषयहरु समावेश गरिएको रहेछ । उक्त कथित निर्देशनमा उल्लेख गरिए बमोजिम नै हाल हामिहरुलाई ६ महिनाका लागि निलम्बन गरिएको व्यहोरा माथि नै उल्लेख गरि सकिएको छ ।

९. प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले निवेदकहरुलाई सोध्नु भएको अनधिकृत स्पष्टीकरण र अनधिकृत रुपमा गरिएको कारवाहिको अन्तरवस्तु हेर्दा हामि निवेदक समेत प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्ष नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) मा आवद्ध रहेको वखत त्यस पार्टीको जिवन कालमा पार्टी भित्र देखिएका अन्तरविरोधलाई आधार मानि त्यसैका आधारमा कारवाही गरिएको देखिन्छ । तर सम्मानित अदालतको

उल्लेखित फैसला संगै नेकपाको अस्तित्व नै समाप्त भएकोले अर्कै पार्टीमा रहेका वखतको जरियालाई आधार मानि एमालेको विधान बमोजिम कारवाहि गर्न नमिल्ने भएकोले सो आधारमा समेत प्रत्यर्थीहरुका काम कारवाहीहरु दुषित र गैर कानूनी एवम् अनधिकृत भएकोले बदर गरी पाँउ ।

१०. प्रत्यर्थी पार्टी अध्यक्ष र निर्वाचन आयोगको कार्य वा अकार्यको कारणले निवेदकलाई प्राप्त निम्न बमोजिमको मौलिक,संवैधानिक र कानूनी हक उलघन भएको र प्रत्यर्थीहरुका काम कारवाहिहरु दुराशय पुर्ण , नेपालको संविधानको धारा २६९ ले निर्देश गरेको राजनीतिक दलको चरीत्र विपरित भएको एवम अन्याय पुर्ण, प्राकृतिक न्यायको सिधान्त विपरित र स्वऐच्छाचारी र नेपालको संविधानको धारा ११, धारा १७ (२) घ, धारा १८, धारा २६९, राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ को दफा ७,८,१०,१५,१८,१९, २८,२९,३०,३१,३२ ४३,५० र ५१विपरित रहेको स्पष्ट नै छ ।

११. त्यसै गरी मिति २०७८।१।६ को दशौँ राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजक कमिटीको बैठकको निर्णय बमोजिम भनि प्रत्यर्थी ओलीको गुट भेलाले हामि निवेदक समेत पुर्व प्रधानमन्त्री भलनाथ खनाले समेत २७ जना नेता कार्यकर्तालाई प्रतिनिधिसभा एवम प्रदेश सभाको सदस्यवाट किन निश्काशन नगर्ने भनि हामि निवेदकलाई थप कारवाही गर्न लागिएको हुनाले समेत प्रस्तुत रिट निवेदनमा तत्काल न्यायिक हस्तक्षेप आवश्यक रहेको व्यहोरा सादर निवेदन गर्न चाहान्छौ । यर्थाथमा हामिले हाम्रो दल त्याग गरेका छैनौ र त्याग गर्ने कुनै सोच पनि रहेको छैन । हामि अबै पनि एमालेलाई सुदृढ,शक्त र देशभक्तिपुर्ण आन्दोलन र परिवर्तनको संवाहक दलको रुपमा स्थापित गर्न दृढ संकल्पित छौ । दल त्याग गर्ने विषय प्रत्यर्थी ओलीको स्वऐच्छा वा सनक वा दुराशयको विषय नभई यस सम्बन्धमा राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ को दफाले नै स्पष्ट गरेकाले ऐनद्वारा सृजना गरिएका त्यस्ता आधारहरु वस्तुनिष्ठ ढंगले स्थापित भएको अवस्थामा मात्र दल त्याग हुन सक्ने भएकोले विधायिकाले निर्धारण गरेका त्यस्ता आधारहरुलाई आफु खुसि अपव्याख्या गरी, निरकुंश , स्वऐच्छाचारी र विधिको शासनलाई नै तहस नहस बनाउन एवम

नेपालको लोकतान्त्रीक, राष्ट्रवादी एवम् कम्युनिष्ट आन्दोलनलाई नै समाप्त पारी पार्टी सत्ता र राज्य सत्तामा एकलौटी शक्ति आर्जन गर्ने पार्ने दुषित मनशायवाट प्रथ्यर्थी ओलिले आफ्ना काम कारवाहिहरु अघी बढाउनु भएकोले प्रस्तुत रिट निवेदन जारी हुन अनिवार्य रहेको व्यहोरा सादर निवेदन गर्न चाहान्छौ ।

१२. माग गरिएको उपचार

क) अतह माथि प्रकरण प्रकरणमा लेखिए वमोजिम प्रत्यर्थी पार्टी अध्यक्षले यस सम्मानीत अदालतद्वारा भएको मिति २०७७/११/२३ को उल्लेखित रिट निवेदनको फैसला विपरित एमाले पार्टीलाई पुर्ववत रुपमा संचालन गर्न इन्कार गरी उक्त फैसला विपरित पार्टीलाई एक लौटी र अनधिकृत कब्जा गरी संविधानको प्रस्तावना र धारा ७४ मा लेखिएको बहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक शासन व्यवस्थाको प्रतिकुल धारा २६९ ले निर्देश गरेको राजनीतिक दलको लोकतान्त्रिक चरीत्र विपरितको अभ्यास गर्न खोजेको र हामि निवेदकको राजनीतिक जीवन नै समाप्त पार्ने दुराशय पुर्ण मनोभावना राखी निवेदकलाई पार्टी एवम् संसद सदस्य वाट जबरजस्त निश्काशन गर्न खोजेको र प्रत्यर्थि आयोगले समेत आफ्नो संवैधानिक दायित्व पुरा नगरेकोले प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले एक पक्षिय रुपमा प्राकृतिक न्यायको सिधान्त विपरित गरेका कथित माथि उल्लेखित फालगुण २८ र चैत्र ७ , वैसाख ६ गतेको भनिएको निर्णय सो निर्णयका आधारमा भनि जारी भएको अन्तरपार्टि निर्देशन न ९ र हामिलाई गरिएको र गर्न लागेको भनिएको उल्लेखित कारवाही, पार्टी विधानको संसोधन, कार्य विभाजन र बाधा अड्काउ फुकाउने आदेश समेत प्रारम्भ देखि गैर कानूनी, दुराशय युक्त र नेपालको संविधानको धारा ११, धारा १७ (२) घ, धारा १८, धारा २६९, राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ को दफा ७,८,१०,१५,१८,१९, २८,२९,३०,३१,३२ ४३,५० र ५१विपरित रहेकोले नेपालको संविधानको धारा १२६(२) र १२८(४) को आलोकमा धारा १३३(२) र (३) का आधारमा उल्लेखित सबै काम,कारवाहि ,निर्णय र पत्राचारहरु उत्प्रेषणको आधारमा बदर घोषित गरी र संविधानको धारा १२६(२) र धारा

१२८(४) वमोजिम यस अदालतबाट निवेदक ऋषिराम कट्टेलको मुद्दामा मिति २०७७११२३ मा भएको आदेश वमोजिम एमाले पार्टी, त्यसको विधान र नवौँ राष्ट्रिय महाधिवेशनद्वारा निर्वाचित केन्द्रिय कमिटीलाई पुर्ववत रुपमा काम काज गर्न दिनु दिलाउनु भन्ने परमादेशको आदेश जारी गरि पाँउ ।

ख) त्यसै गरी माथि उल्लेखित गैर कानूनी र अनधिकृत निर्णयको आधारमा हामि लगायत पार्टीका २७ जना नेता कार्यकर्ता र प्रतिनिधिसभा एवम प्रदेशसभाका सदस्यहरुलाई गरिएको भनिएको कारवाहि र संसद सदस्य समेतबाट निश्काशन गर्न प्रारम्भ गरिएको कारवाही समेत उत्पेषण, प्रतिषेध को आदेशद्वारा वदर एवम रोक्का गर्ने लगायतका अन्य उपयुक्त आदेश समेत जारी गरि पाँउ । साथै अनधिकृत र गैर कानूनी रुपमा गरिएको निर्णयको आधारमा प्रत्यर्थी आयोगमा रहेको हाम्रो पार्टीको अभिलेख र विवरणमा राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐनको दफा ५१ वमोजिम कुनै परिवर्तन नगर्नु नगराउनु भन्ने प्रतिषेध र परमादेशको आदेश प्रत्यर्थि आयोगको नाममा जारी गरी पाँउ ।

ग) साथै उल्लेखित अनधिकृत निर्णयका आधारमा गरिएको कारवाहिलाई आधार मानि निवेदकहरुलाई प्रत्यर्थि पार्टी अध्यक्षले कुनै पनि वखत राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ वमोजिम दल त्याग गरेको कारवाही गर्न सक्ने पुर्ण आंशका भएकोले त्यस्तो कार्य प्रतिषेधको आदेशद्वारा तत्काल रोक्नु भन्ने आदेश समेत जारी गरी पाँउ ।

१३. प्रस्तुत रिट निवेदन विचाराधिन रहेकै वखत प्रत्यर्थिहरुले हाम्रो विरुद्धमा थप कारवाही गर्नका लागि मिति २०७८।१।१० मा अर्को बैठक राखिएको भनि सार्वजनिक भएकोले उक्त बैठकबाट हामिलाई थप कारवाहि गरिने र त्यस आधारमा प्रत्यर्थी आयोगले समेत विवरण सच्याउने भएकोले यो रिट निवेदनको अन्तीम किनारा नलागे सम्म राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन २०७३ र पार्टीको विधान विपरितका हामिलाई गरिएको वा गर्न लागिएको माथि उल्लेखित कारवाही हाल यथास्थितिमा राख्नु र निवेदक समेतका २७ जना पार्टीका नेता एवम सांसदहरुलाई हरुलाई थप कारवाही नगर्नु नगराउनु भनि

प्रत्यर्थिहरुका नाममा सर्वोच्च अदालत नियमावलीको नियम ...बमोजिम अन्तरिम आदेश समेत जारी गरी पाँउ ।

१४. यो संग सम्बन्धीत निम्न बमोजिमका प्रमाणहरु यसै साथ पेश गरेका छौं

क) निवेदकहरुलाई सोधिएको स्पष्टीकरण, हामिले दिएको जवाफ एवम हामिलाई गरिएको भनिएको निलम्बनका प्रतिलिपिहरु

ख) उल्लेखित अन्तरपार्टी निर्देशन ९

ग) निर्वाचन आयोगमा दिईएको निवेदनको प्रतिलिपि

घ) मिति २०७८।१।६ को बैठक बमोजिम भनि हामिलाई गर्न लागिएको दल त्याग सम्बन्धी कारवाहिको इमेलमा प्राप्त प्रतिलिपि

ङ हाम्रो पार्टीको विधान २०४९(२०७१ को संसोधन सहित)

च)

यसमा लेखिएको व्यहोरा ठिक छ फरक छैन फरक ठहरे सँहुला बुझाउला ।

निवेदक

निज वा दुर्गा ब. दहाल